

JAK POPRAWIĆ WSPÓŁPRACĘ SEKTORA ZBROJENIOWEGO ORAZ NCBiR? DEBATA ZPP PRZEMYSŁU OBRONNEGO

Zasady tworzenia i realizacji programów badawczo-rozwojowych w obszarze obronności i bezpieczeństwa wymagają zmian, aby lepiej wykorzystać potencjał polskiego przemysłu zbrojeniowego. O współpracy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i sektora obronnego dyskutowali z ministrem Jarosławem Gowinem oraz Dyrektorem NCBiR Maciejem Chorowskim uczestnicy konferencji zorganizowanej przez Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Przemysłu Obronnego.

Brak zamówień w przypadku projektu zakończonym sukcesem, zmiany wymagań w trakcie trwania programu rozwojowego oraz opóźnienia w ogłaszaniu i finalizowaniu przetargów - to główne czynniki hamujące prace B+R w branży zbrojeniowej. W efekcie dochodzi do niekorzystnych procesów w obrębie sektora obronnego m.in. rozdrobnienia zdolności przemysłowych firm, utraty doświadczonych zespołów konstruktorskich i pojawiania się znikomej liczby nowych produktów. Do takich wniosków doszli uczestnicy zorganizowanego dzisiaj w Warszawie spotkania "R&D w obronności - jak kształtować współpracę przemysłu oraz NCBiR?".

W debacie oprócz przedstawicieli przemysłu udział wzięli Jarosław Gowin, Wiceprezes Rady Ministrów i Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Maciej Chorowski, Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Marcin Nowacki reprezentujący Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Przemysłu Obronnego oraz Filip Seredyński, ekspert ZPP PO i portalu Defence24.pl.

Podczas spotkania omówiliśmy kilka propozycji, które naszym zdaniem mogą usprawnić współpracę NCBiR z przemysłem. Obecnie poszczególne elementy systemu B+R, na który składają się możliwości przemysłu, wysiłek wkładany w prace badawcze oraz w sprzedaż opracowanych produktów w Polsce i za granicą, nie działają harmonijnie

Marcin Nowacki, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Przemysłu Obronnego

Z taką diagnozą zgodził się dyrektor NCBiR Maciej Chorowski.

To trafna diagnoza. System jest rozprężnięty, aby dobrze działał należy zbliżyć jego elementy.

Maciej Chorowski, Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Jako przykład takiej dobrej współpracy dyrektor podał współpracę z resortem nauki oraz "założenia zawarte w planie premiera Morawieckiego". Maciej Chorowski podkreślił, że będzie dążył do wdrożenia zmian w pracach Centrum mających na celu bliższą współpracę z przemysłem zbrojeniowym, aby poprawić efektywność realizowanych programów B+R.

Zdaniem wicepremiera Jarosława Gowina realizacja Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz skuteczne działania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju przyniosą rozwój innowacji dla wielu gałęzi gospodarki, w tym dla przemysłu zbrojeniowego.

Stawianie barier przed prywatnym przemysłem jest szkodliwe dla interesów Polski. Jesteśmy otwarci na spotkania z biznesem.

Jarosław Gowin, Wiceprezes Rady Ministrów i Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Jak poprawić współpracę?

W ocenie ZPP PO prace B+R muszą trafiać w zdolności przemysłu oraz być nastawione na efekt, a pomyślnie zakończenie pracy rozwojowej powinno być równoznaczne z obietnicą zamówienia od Sił Zbrojnych RP. Należy również koordynować prace B+R z zamówieniami obronnymi i ułatwiać sprzedaż wytworzonych produktów, także poza granicami Polski.

Decyzję o ogłaszaniu konkursu na konkretny projekt badawczo-rozwojowy powinien poprzedzać dialog techniczny i rozpoznanie rynku. Inspektorat Uzbrojenia dopiero po rozeznaniu, co i za jaką ceną może nabyć na rynku krajowym i zagranicznym, powinien zgłaszać potrzebę rozpoczęcia prac B+R przez krajowy przemysł i wsparcie go środkami z NCBiR.

W tym celu konieczne jest mapowanie kompetencji i innowacji przemysłu. Bardzo istotne jest bieżące monitorowanie funkcjonowania systemu nadzoru realizacji programów na rzecz obronności i bezpieczeństwa we współpracy z MON oraz system tzw. kamieni milowych, weryfikujących postęp prac. Należy również ustanowić rekompensatę finansową dla przedsiębiorcy zbrojeniowego w przypadku ustanie możliwości finansowania w trakcie prac badawczych.

Według ZPP PO właścicielem wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego powstałego w wyniku prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, finansowanych przez Centrum powinien być twórca, zaś MON powinien mieć prawo pierwokupu. NCBiR i Inspektorat Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych (I3TO) MON wspólnie powinny również monitorować prace rozwojowe w zakresie obronności finansowane przez państwa sojusznice oraz wspierać finansowo polskie firmy zainteresowane udziałem w międzynarodowych projektach. ZPP PO proponuje również konsultacje projektowanych konkursów NCBiR z organizacjami przedsiębiorców przemysłu zbrojeniowego.

[Więcej o działaniach Związku Przedsiębiorców i Pracodawców Przemysłu Obronnego](#)